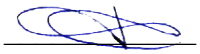
Кам’янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Історичний факультет
Кафедра археології, спеціальних історичних і правознавчих дисциплін

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри археології, спеціальних історичних і правознавчих дисциплін

 Олександр ФЕДЬКОВ

26 серпня 2026 р.
Зі змінами*:*
18 вересня 2026 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ООК 12 АРХЕОЛОГІЯ ТА МЕТОДИКА ПОЛЬОВИХ АРХЕОЛОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ.

для підготовки фахівців *першого (бакалаврського) рівня вищої освіти*

спеціальності **В9 Історія та археологія**
за освітньо-професійною програмою **Історія**
галузі знань **В Культура, мистецтво та гуманітарні науки**
мова навчання *українська*

2026-2027 навчальний рік

Розробник програми: Віталій ГУЦАЛ кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри археології, спеціальних історичних і правознавчих дисциплін

Затверджено на засіданні кафедри археології, спеціальних історичних і правознавчих дисциплін

Протокол № 8 від 26 серпня 2026 року

Завідувач кафедри _____ Олександр ФЕДЬКОВ

31 серпня 2025 року
Зі змінами:
Протокол № 9 від 18 вересня 2026 року

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньої програми _____ Сергій СИДОРУК

Зміст робочої програми навчальної дисципліни

1. Метою викладання навчальної дисципліни «Археологія та методика польових археологічних досліджень» є формування в здобувачів вищої освіти наукового підходу у вивченні давньої історії України, ознайомлення їх із сучасними методами і прийомами археологічних розвідок та стаціонарних розкопок пам'яток різних видів; володіння й користування науковою термінологією; підготувати кваліфікованих дослідників, які зможуть використовувати ці методи і прийоми на практиці в ході подальших самостійних досліджень.

Цілі курсу :

• визначити предмет і завдання курсу, а також основні поняття та терміни;

• сформувати у здобувачів навички сучасних методів і прийомів археологічних розвідок і стаціонарних розкопок різних видів пам'яток

2. Обсяг дисципліни

Найменування показників	**Характеристика навчальної дисципліни**
Семестр вивчення	1-2
Кількість кредитів ЄКТС	5
Загальний обсяг годин	150
Кількість годин навчальних занять	74
Лекційні заняття	34
Практичні заняття	10
Семінарські заняття	30
Лабораторні заняття	-
Самостійна та індивідуальна робота	76
Форма підсумкового контролю	Екзамен

3. Статус дисципліни обов’язковий освітній компонент професійної підготовки.

4. Передумови для вивчення дисципліни – дисципліни пререквізити: історія України, історія первісного суспільства, спеціальні історичні дисципліни.

5. Програмні компетентності навчання

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми історії та археології у процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій і методів гуманітарних та соціальних наук та характеризується комплекснітю і невизначеністю умов.	
Загальні компетентності (ЗК)	**ЗК 06.**	Здатність до пошуку та аналізу інформації з різних джерел
	ЗК 08.	Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях
	ЗК 10.	Здатність працювати в команді
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)	**СК 05**	Здатність відшуковувати необхідні для освітньої та наукової діяльності історичні джерела (архівні та опубліковані документи, етнографічні картографічні матеріали, музейні експонати, археологічні артефакти і т.п.).
	СК 07	Здатність використовувати фахові знання та професійні навички для виявлення, охорони та популяризації історико-культурної спадщини.
	СК 11	Здатність здійснювати та організовувати археологічну діяльність.

6. Програмні результати навчання:

Програмні результати	**ПРН 05**	Вміти працювати з письмовими, речовими, етнографічними усними, архівними та іншими історичними джерелами.
	ПРН 15	Володіти навичками організації та проведення (методикою) археологічних досліджень

7. Методи навчання: словесні, наочні методи: лекція, розповідь, пояснення, бесіда, дискусія, диспут, робота з різним археологічним матеріалом (артефактами), археологічними картами, довідниками електронними публікаціями та матеріалами наукометричних баз даних, практичні заняття та ін.

8. Засоби діагностики результатів навчання: опитування, самостійна робота, модульна контрольна робота, зокрема із використанням модульного об'єктноорієнтованого динамічного навчального середовища MOODLE,

презентації результатів виконаних завдань та досліджень, студентські презентації та виступи на наукових заходах.

9. Програма навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	Разом	у тому числі					
		Лекційні заняття	Практичні заняття	Семінарські заняття	Лабораторні заняття	Самостійна робота	ІНДЗ
Змістовий модуль 1. Загальна характеристика дисципліни. Дослідження могильників.							
Тема 1. Історія зародження археологічних методів фіксації.	8	2		1		4	1
Тема 2. Формування археологічних традицій у східній європі.	7	2		1		4	
Тема 3. Становлення археологічної науки в Україні.	8	2		1		4	1
Тема 4. Правові аспекти діяльності археолога.	7	2		1		3	1
Тема 5. Археологічне джерелознавство.	8	2		2		3	1
Тема 6. Археологічні розвідки та їх значення.	12	2	4	2		3	1
Тема 7. Загальні вимоги і правила проведення археологічних досліджень.	9	2		2		4	1
Тема 8. Дослідження поховальних пам'яток.	8	2		2		3	1
Тема 9. Робота з антропологічним матеріалом.	8	2		2		3	1
Змістовий модуль 2. Роботи на поселенських та господарських об’єктах та методи і напрямки сучасних археологічних досліджень.							
Тема 10. Розкопки поселень.	9	2		2		4	1

Тема 11. Дослідження зон господарського освоєння.	9	2		2		4	1
Тема 12. Розкопки архітектурних споруд.	8	2		2		3	1
Тема 13. Методи фіксації в археології.	12	2	4	2		3	1
Тема 14. Польова консервація, аналізи, реконструкції.	10	2	2	2		3	1
Тема 15. Новітні методи фіксації в археології.	9	2		2		4	1
Тема 16. Цілі і завдання експериментальної археології.	9	2		2		4	1
Тема 17. Мета і завдання навчальної археологічної практики.	9	2		2		4	1
Разом годин	**150**	**34**	**10**	**30**		**60**	**16**

10. Форми поточного та підсумкового контролю

Поточний контроль проводиться з метою перевірки рівня підготовки здобувачів вищої освіти за визначеною темою; забезпечення зворотного зв'язку між викладачем та здобувачами вищої освіти, управління навчальною мотивацією здобувачів. Поточний контроль проводиться у формі усного опитування, письмового експрес-контролю, виступів здобувачів при обговоренні питань семінарського заняття, Форма модульного контролю: модульна контрольна робота. Формою підсумкового контролю – екзамен.

11. Критерії оцінювання результатів навчання

Увесь навчальний курс оцінюється в 100 балів. В поточне оцінювання включається: семінарські заняття – 20 балів, модульна контрольна робота – 30 балів, самостійна робота / ІНДЗ – 10 балів, складання екзамену – 40 балів.

Поточний і модульний контроль (100 балів)				**Сума**
Поточний контроль	МКР	Самостійна робота / ІНДЗ	Екзамен	100
20 балів	30 балів	10 балів	40 балів	

Оцінювання семінарського заняття

Оцінювання на семінарських заняттях відбувається за 12-бальною системою відповідно до критеріїв визначених «Положенням про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти

Кам’янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка». Максимальний бал оцінки поточної успішності здобувачів вищої освіти на навчальних заняттях рівний – 12.

Рівні навчальних досягнень	Оцінка в балах (за 12-бальною шкалою)	Критерії оцінювання
Початковий (понятійний)	1	Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні засвоєння окремих фактів без зв’язку між ними: відповідає на запитання, які потребують відповіді «так» чи «ні». Здобувач порушує принципи академічної доброчесності.
	2	Здобувач вищої освіти мало усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності, робить спроби розповісти суть заданого матеріалу, проте відповідає лише за допомогою викладача на рівні «так» чи «ні». Здобувач порушує принципи академічної доброчесності.
	3	Здобувач вищої освіти намагається аналізувати на основі елементарних знань і навичок; виявляє окремі властивості; робить спроби виконання вправ, дій репродуктивного характеру; за допомогою викладача робить прості узагальнення. Здобувач порушує принципи академічної доброчесності.
Середній (репродуктивний)	4	Здобувач вищої освіти володіє початковими знаннями, знає близько половини навчального матеріалу, здатний певною мірою відтворити його; орієнтується у поняттях, визначеннях; самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі. Здобувач переважно дотримується принципів академічної доброчесності.
	5	Здобувач вищої освіти знає половину навчального матеріалу, розуміє сутність навчальної дисципліни, може дати визначення понять, категорій (однак з окремими помилками); вміє працювати з підручником, самостійно опрацьовувати частину навчального матеріалу; робить прості узагальнення але окремі висновки не логічні, не послідовні. Здобувач переважно дотримується принципів академічної доброчесності.
	6	Здобувач вищої освіти розуміє основні положення навчального матеріалу, може поверхнево аналізувати події, ситуації, робить певні висновки; відповідь може бути правильною, проте недостатньо осмисленою; самостійно відтворює більшу частину матеріалу; вміє застосовувати знання, користуватися додатковими джерелами. Здобувач переважно дотримується принципів академічної доброчесності.
Достатній (алгоритмічно дієвий)	7	Здобувач вищої освіти правильно і логічно відтворює навчальний матеріал, оперує базовими теоріями і фактами, встановлює причинно-наслідкові зв’язки між ними; вміє наводити приклади на підтвердження певних думок; вміє самостійно користуватися додатковими джерелами; правильно використовує термінологію; здатен скласти таблиці, схеми. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
	8	Знання здобувачем вищої освіти досить повні, він достатньо вільно застосовує вивчений матеріал; вміє аналізувати, робити висновки; відповідь повна, логічна, обґрунтована, однак з окремими неточностями; вміє самостійно працювати. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
	9	Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим матеріалом, вміє аналізувати і систематизувати інформацію, робить аналітичні

		висновки, використовує загальновідомі докази у власній аргументації; чітко тлумачить поняття, категорії, нормативні документи; формулює закони; може самостійно опрацьовувати матеріал, виконує прості творчі завдання; має сформовані типові навички. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
Високий (творчо-професійний)	10	Здобувач вищої освіти володіє глибокими і міцними знаннями; може визначати тенденції та суперечності різних процесів; робить аргументовані висновки; практично оцінює сучасні тенденції, факти, явища, процеси; розв'язує творчі завдання; може сприймати іншу позицію як альтернативну; знає суміжні дисципліни; використовує знання, аналізуючи різні явища, процеси. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
	11	Здобувач вищої освіти володіє узагальненими знаннями з навчальної дисципліни; вміє знаходити джерела інформації та аналізувати їх, ставити і розв'язувати проблеми, застосовувати вивчений матеріал для власних аргументованих суджень у практичній діяльності (диспути, круглі столи тощо); спроможній самостійно вивчити матеріал; оцінювати різноманітні явища, процеси; займає активну життєву позицію. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.
	12	Здобувач вищої освіти має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності у навчальній діяльності; використовує широкий арсенал засобів для обґрунтування та доведення своєї думки; розв'язує складні проблемні завдання; схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; уміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію; логічно та творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; розвиває свої здібності й нахили; використовує різноманітні джерела інформації; моделює ситуації в нестандартних умовах. Здобувач дотримується принципів академічної доброчесності.

Відвідування занять. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і семінарські заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт, передбачених курсом. «Положення про організацію освітнього процесу в КПНУ імені Івана Огієнка» URL: https://drive.google.com/file/d/1ZbMN35h-7ZSJBBOVvL2bTCaLtRbcQA86/view

Оцінювання самостійної роботи та індивідуальних навчально-дослідних завдань (10 балів)

Контроль за самостійною роботою відбувається на консультаціях за 10-бальною системою оцінювання. Дозволяється захист питань самостійного опрацювання у формі колоквіуму (усно). Успішно виконана самостійна робота вважається, якщо студент отримав рейтинговий бал не менший 60% від загальної кількості балів, виділених на неї, тобто не менше як 6 балів.

Індивідуальна навчально-дослідна робота з курсу «Археологія та методика польових археологічних досліджень» здійснюється шляхом

дослідження студентами отриманої тематики, пов'язаної з опрацюванням наукового матеріалу, що міститься в різних, переважно електронних наукометричних базах, доступ до яких можна отримати з особистих персональних комп'ютерів (Academia.edu, google scholar, reseachgate тощо), а також з читального залу електронної бібліотеки Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка, яка надає доступ до міжнародних наукометричних баз Web of Scaence, Scopus, ResearchId та ін. Контроль проводиться у формі реферату.

Оцінка за ІНДЗ виставляється на на основі попереднього ознайомлення викладача зі змістом ІНДЗ. Можливий захист завдання шляхом усного звіту здобувача вищої освіти про виконану роботу (до 5 хв.). Після захисту викладач повертає студентові реферат.

ІНДЗ оцінюється максимально у 10 балів, мінімально допустима кількість балів – 6.

Критерії оцінювання

10 балів	Зміст відповідей відповідає проблемам завдань; повнота розкриття завдань; розкриття ключових аспектів завдань. Виконані завдання чітко структуровані. Текст не містить граматичних помилок. Матеріал завдань представлено у повній та закінченій формі.
9 балів	Зміст відповідей відповідає проблемам завдань; зміст їх відповідає суті завдань, якісно і логічно розкритих у достатньо повній формі. Виконані завдання чітко структуровані, текст не містить граматичних помилок. Матеріал завдань представлено у повній та закінченій формі.
8-7 балів	Зміст відповідей відповідає проблемам завдань; зміст їх відповідає суті завдань, якісно і логічно розкритих але не завжди у достатньо повній формі. Виконані завдання чітко структуровані, текст не містить граматичних помилок. Матеріал завдань частково або не завжди закінчено.
6 балів	Зміст відповідей не зовсім відповідає суті визначеним завданням; відносно якісно і логічно розкритих але не завжди у достатньо повній формі; не повне розкриття ключових питань; не усі питання опрацьовано. У тексті зустрічаються граматичні помилки та неточності. Матеріал завдань частковий або не завжди закінчений.
0-5 балів (не зараховано)	Студент допускає грубі помилки при виконанні роботи. Не розуміє сутність її виконання. Не може розкрити та обґрунтувати поставлені питання. Студент не здатен захистити виконані завдання.

Порядок подання та захист ІНДЗ

1. Звіт про виконання ІНДЗ подається на стандартних аркушах з титульною сторінкою стандартного зразка і внутрішнім наповненням із зазначенням усіх позицій змісту завдання (обсяг – до 15 арк.)
2. ІНДЗ подається викладачеві, який читає лекційний курс з відповідної дисципліни та приймає екзамен, не пізніше ніж за 2 тижні до екзамену.
3. Оцінка за ІНДЗ виставляється на заключному семінарському занятті з курсу на основі попереднього ознайомлення викладача зі змістом ІНДЗ. Можливий захист завдання шляхом усного звіту студента про виконану роботу (до 5 хв.). Після захисту викладач повертає студентові реферат.

4. Оцінка за ІНДЗ є обов'язковим компонентом і враховується при виведенні підсумкової оцінки з навчальної дисципліни.

Критерії оцінювання ІНДЗ

10 балів	Зміст реферату відповідає обраній для дослідження темі, містить всі необхідні структурні компоненти. Студент вийшов на високий рівень теоретичних узагальнень, провів детальний аналіз явищ і процесів на досліджуваному об'єкті. Студентом повністю розкритий зміст роботи. На основі проведених досліджень та облікових робіт зроблені ґрунтовні висновки, узагальнення. Студент дотримувався плану-графіку виконання і подання на перевірку викладачу.
9 балів	Зміст реферату відповідає обраній для дослідження темі, містить всі необхідні структурні компоненти. Студентом допущені неточності в теоретичному узагальненні матеріалу. Студентом розкритий зміст роботи. На основі проведеного дослідження зроблені відповідні висновки. Студент дотримувався плану-графіку виконання і подання на перевірку викладачу.
8-7 балів	Зміст реферату відповідає обраній для дослідження темі, містить всі необхідні структурні компоненти. У роботі допущені неточності в теоретичному узагальненні матеріалу. На основі проведеного дослідження зроблені висновки. Студент не дотримався плану-графіку виконання і подання на перевірку викладачу.
6 балів	Зміст роботи відповідає обраній для дослідження темі, однак відсутній послідовний логічний взаємозв'язок між структурними елементами та алгоритм розв'язання поставленої проблеми. В роботі наявний стислий аналіз явищ і процесів на досліджуваному об'єкті, але прослідковуються проблеми в узагальненні матеріалу. На основі проведених досліджень та облікових робіт не чітко зроблені або й відсутні висновки. Студент не дотримався плану-графіку виконання і подання на перевірку викладачу.
0-5 балів (не зараховано)	Робота виконана з грубими порушеннями: відсутня частина необхідних структурних компонентів. Зміст роботи не відповідає обраній для дослідження темі. В роботі наведені дані, що суперечать обраному джерелу. Нерозкритими залишаються поставлені у роботі завдання. Студент не дотримався плану-графіку виконання і подання на перевірку викладачу.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Після вивчення освітнього компоненту здобувачі пишуть модульну контрольну роботу.

Модульна контрольна робота виконується у письмовій формі. До її написання допускаються усі студенти. Здобувачі вищої освіти, які за результатами виконання модульних контрольних робіт отримали рейтинговий бал менший 60 % від максимальної кількості балів, виділених на цей вид роботи, а також ті, що не з'явилися для виконання або не

виконали завдань, вважаються такими, що мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, ліквідація якої є обов'язковою.

Модульна контрольна робота включає в себе 3 питання теоретичного характеру і два – тестового. Загальна тривалість роботи здобувачів вищої освіти складає (1 год.). Питання теоретичного характеру оцінюються по 8, тестові по 3 бали.

З дисципліни «Археологія та методика польових археологічних досліджень» здобувачі пишуть дві модульні контрольні роботи.

Критерії оцінювання

Шкала ECTS	Бали	Критерії оцінювання
«відмінно»	**7-8 балів**	Здобувач вищої освіти у відповідях на питання демонструє глибокі знання, повною мірою володіє матеріалом, що дозволяє виявляти розуміння змісту предмету, його основних положень, категоріального апарату тощо, може обґрунтовувати свої судження, аргументуючи правильну відповідь, логічно та послідовно формулює текст відповіді на поставлене завдання.
«добре»	**5-6 балів**	Результати відповідей здобувача вищої освіти відповідають тим самим вимогам, що й для оцінки «відмінно», але при цьому здобувач допускає певні неточності та незначні помилки. Здобувач володіє матеріалом, правильно відповідаючи на поставлені завдання, логічно формулює відповіді, намагаючись аргументувати їх.
«задовільно»	**4 балів**	Відповіді здобувача вищої освіти на питання дозволяють виявити знання і розуміння основних положень предмета, певне володіння категоріальним апаратом, проте характеризуються фрагментарністю, відсутністю повноти та аргументованості. Здобувач допускає помилки при відповідях на питання, не вміє достатньо обґрунтувати свої судження.
«незадовільно»	**3-0 балів (не зараховано)**	Відповіді здобувача вищої освіти на питання не виявили знань та розуміння основних положень предмета, що спричинило значну кількість помилок або, взагалі, повну/часткову відсутність відповідей. Здобувач не вміє логічно побудувати відповідь, обґрунтовувати свої судження, плутається у розумінні категоріального апарату тощо.

Академічна доброчесність. Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її не зарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману (URL: https://integrity.kpnu.edu.ua/)

Використання здобувачами вищої освіти в освітньому процесі інструментів ШІ чітко визначено «Положенням про використання штучного інтелекту в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка», введено в дію наказом в.о. ректора від 02 вересня 2026 р., № 144-ОД. URL: https://drive.google.com/file/d/1eDvHgbvZUYojWNwNwkIED66qGDPPpHrB/view

Визнання результатів неформальної та (або) інформальної освіти

У випадку, якщо здобувач освіти отримав знання у неформальній та/або інформальній освіті, зарахування результатів навчання здійснюється згідно «Порядку визнання в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти (нова редакція)», зокрема, якщо їх тематика відповідає змісту навчальної дисципліни (окремій темі). URL: https://drive.google.com/file/d/19GCSM3y-K496gs8RQJp0mO9FjUJumB4T/view

В неформальній освіті:

- закінчення професійних курсів, семінарів або тренінгів, тематика яких відповідає змісту освітнього компоненту (окремій темі);
- підготовка конкурсної наукової роботи;
- призове місце на Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт;
- призове місце на Всеукраїнській студентській олімпіаді;

В інформальній освіті:

- наявність наукової публікації;
- громадська або волонтерська діяльність.

Семестровий екзамен (40 балів)

Білет екзамену складається з трьох теоретичних питань, перші два з яких оцінюються по 12 балів, третє, більш складного рівня – 16 балів.

Питання екзаменаційного білета оцінюються відповідно до таких критеріїв:

Оцінка	Вимоги
«Відмінно» 40-35 балів	Здобувач вищої освіти виявляє глибокі фундаментальні теоретичні знання, повно викладає вивчений матеріал, виявляє розуміння предмета висловлювання, розуміє можливість різних тлумачень однієї і тієї ж проблеми, вміє оцінювати аргументи для її доведення, формулює своє бачення проблеми, виявляє розуміння матеріалу, може обґрунтовувати свої судження, застосовувати знання на практиці у нестандартних ситуаціях, наводити необхідні приклади, викладає матеріал логічно, послідовно, вживає мовні засоби відповідно до норм

	української літературної мови.
«Добре» 34-29 балів	Якщо відповідь студента відповідає тим самим вимогам, що і для оцінки «відмінно», але при цьому студент допускає 1-2 помилки, які сам виправляє, і 1-2 недоліки в послідовності викладу матеріалу та мовному оформлення висловлювання. Студент вміє наводити власні приклади на підтвердження нових думок, може застосовувати вивчений матеріал у стандартних та дещо змінених ситуаціях.
«Задовільно» 28-24 балів	Якщо студент виявляє знання і розуміння основних положень предмета, але викладає матеріал неповно і допускає неточності у визначенні понять; не вміє досить глибоко і доказово обґрунтовувати свої судження і наводити приклади; не в змозі захистити проект побудови системи роботи з певних тем дисципліни; викладає матеріал непослідовно і допускає помилки в мовному оформленні викладу.
«Незадовільно» 23 бали і менше	Якщо студент виявляє незнання більшої частини вивченого матеріалу, не володіє методичним апаратом, допускає помилки у формулюванні понять, які спотворюють їх зміст, не вміє самостійно побудувати систему вивчення певних тем, хаотично і невпевнено викладає матеріал. Студент неспроможний виконати стандартні завдання навіть після навідних питань викладача.

Оцінювання екзамену:

Студенти, які мають академічну заборгованість за результатами поточного контролю, не допускаються до екзамену. Вони допускаються до екзамену після ліквідації академічної заборгованості за результатами поточного контролю. Вважається, що студент підготувався до екзамену, якщо рейтингова оцінка за його результатом більша або дорівнює 24 балам. Студентам, які за екзамен отримали незадовільну оцінку, дозволяється ліквідувати академічну заборгованість після належної підготовки. Ліквідація академічної заборгованості за результатами семестрового контролю дозволяється до початку наступного семестру в час, визначений графіком ліквідації академічної заборгованості, та допускається не більше двох разів з навчальної дисципліни: один раз викладачеві, другий – комісії, яка створюється за розпорядженням декана факультету.

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до таблиці відповідності.

Таблиця відповідності шкал оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти

Рейтингова оцінка з кредитного модуля (навчальної	**Підсумкова оцінка за шкалою ЄКТС**	**Рекомендо-вані системою ЄКТС статистичні**	**Підсумкова оцінка за національною шкалою**
			екзаменаційна

дисципліни)		значення (у %)	
90-100	A (відмінно)/Excellent	10	відмінно
82-89	B (добре)	25	добре
75-81	C (добре)/Good	30	
67-74	D (задовільно)/Satisfactory	25	задовільно
60-66	E (достатньо)/Enough	10	
35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)/Fail		незадовільно

12. Умови визначення успішного засвоєння освітнього компоненту «Археологія та методика польових археологічних досліджень»:

- кредити присвоюються здобувачам вищої освіти після завершення навчальної дисципліни та успішного оцінювання досягнутих ними результатів навчання;

- критерієм успішного проходження здобувачем вищої освіти оцінювання результатів навчання є досягнення ним мінімального порогового рівня оцінок за кожним запланованим результатом навчання освітнього компоненту та мінімального порогового рівня оцінки за освітнім компонентом загалом, яких складає 60% від максимально можливої кількості балів, визначеної відповідними нормативними документами Університету;

- здобувач вищої освіти вважається таким, що має академічну заборгованість за результатами поточного контролю, якщо він не відпрацював пропущені навчальні заняття, не перескладав оцінки 0, 1, 2, 3 отримані на навчальних заняттях, не виконав або виконав модульну контрольну роботу, завдання самостійної та індивідуальної робіт з оцінкою, що становить менше 60% від максимальної кількості балів, виділених на ці види робіт;

- здобувачам вищої освіти, які за результатами підсумкового контролю отримали «не зараховано», дозволяють ліквідувати академічну заборгованість після належної підготовки;

- ліквідацію академічної заборгованості за результатами семестрового контролю дозволяють до початку наступного семестру в час, визначений графіком ліквідації академічної заборгованості, та допускають не більше двох разів: перший раз – викладачеві, другий – комісії яку створюють за розпорядженням декана факультету;

- відповідь здобувача вищої освіти, який ліквідовує академічну заборгованість на засіданні комісії, оцінюють за 100-бальною шкалою без урахування рейтингової оцінки поточної успішності;

- за неуспішного проходження оцінювання результатів навчання за освітнім компонентом кредити здобувачі вищої освіти не присвоюють;

В умовах застосування дистанційних технологій навчання організація поточного і семестрового контролю відбувається відповідно до «Порядку організації поточного та семестрового контролю із застосуванням

дистанційних технологій навчання в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка (зі змінами)» URL : (https://drive.google.com/file/d/15qM6nA_NtvOZxOYz4Hzc8DZNgnAiL_zz/view).

13. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна.

Для проведення лекційних і семінарських занять, а також контролю за самостійною та індивідуальною навчально-дослідною роботою використовуються мультимедійна лекційна аудиторія, мультимедійний проєктор, екран для проектора, ноутбук або персональний комп'ютер, мережа Інтернет, модульне об'єктно-орієнтоване динамічне середовище MOODLE, конференції у Google Meet.

14. Рекомендована література

Основна

1. Археологія України : курс лекцій : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / [Л. Л. Залізняк, О. П. Моця, В. М. Зубар та ін.]; за ред. Л. Л. Залізняка. Київ : Либідь, 2005.
2. Археология и методы исторических реконструкций. Киев : Наукова думка, 1985.
3. Баженов О.Л., Гуцал В. А. Археологія України : навчально-методичний посібник. Кам'янець-Подільський, 2023. URL: http://elar.kpnu.edu.ua:8081/xmlui/bitstream/handle/123456789/7541/Bazhenov-O.-Hutsal-V.-Arkheolohiia-Ukrainy.pdf?sequence=3&isAllowed=y
4. Бондарець О. В. Методологічні аспекти вивчення археологічних пам'яток в контексті культурології.
5. Культурологія: Могилянська школа: колективна монографія / наук. ред. та упоряд. М. А. Собуцький, Д. О. Король, Ю. В. Джулай ; Нац. ун-т «Києво-Могилянська академія», Каф. культурології. Київ: Олег Філюк, 2018.
6. Видатні дослідники української археології ; [уклад. В. А. Рудий]. Тексти лекцій. Львів, 2005.
7. Винокур І. С. Збирання і визначення археологічних пам'яток та методика їх використання в школі. Київ : Радянська школа, 1967.
8. Винокур І. С., Телегін Д. Я. Археологія України : підруч. для студ. іст. спец. ВНЗ / наук. ред. С. В. Трубчанінов. – 2-е вид., випр. і доп. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2008.
9. Гаврилюк Н. О., Михальчишин І. Р. Деякі проблеми пам'яткоохоронної справи в Україні (охорона курганів). Археологія. Київ, 2008. №1.
10. Генинг В. Ф. Объект и предмет науки в археологии. Киев : Наукова думка, 1983.
11. Закон України «Про охорону археологічної спадщини» (Відомості Верховної Ради України). 2004. № 26.

12. Клейн Л. С. Археологічне дослідження: методика кабінетної роботи археолога. Кн. 1. Донецьк: Донецький національний університет, 2012.
12. Клейн Л. С. Археологічне дослідження: методика кабінетної роботи археолога. Кн. 2 Донецьк: Донецький національний університет, 2013.
14. Кучинко М. М. Археологія в навчально-виховному процесі в школі : методичні рекомендації по використанню археологічних матеріалів на уроках історії і в позакласній роботі. Луцьк : Волин. ін-т удосконалення вчителів, 1979.
15. Любичев М. В., Мизгін К. В., Варачова К. Г. Практикум з основ археології. Навчально-методичний посібник для студентів 1 курсу історичного факультету для практичних занять з курсу «Основи археології» / Навчально-дослідна лабораторія Германо-Слов'янської археологічної експедиції Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Харків : С.А.М., 2014.
16. Фаган Б. М., ДеКорс К. Р. Археология. В начале [Текст] / пер. с англ. Н. Ю. Струков. Москва : Техносфера, 2007. : рис. - Библиогр.: С. 570-591. Перевод изд.: In the Beginning. An Introduction to Archaeology / Brian M. Fagan and Christopher R. DeCorse. New Jersey : Pearson Prentice Hall, 2005.
17. Johnson, Matthew. Archaeological Theory: An Introduction (second edition). Oxford: Blackwell, 2010. URL: https://archive.org/details/archaeologicalth0000john_f2n6/page/n1/mode/2up (дата звернення 28.08.2023 р.).

Додаткова

1. Археологія України за роки незалежності. Київ: Інститут археології України нан україни, 2022, 448 с.
2. Баженов О.Л., Глушковецький А.Л. Археологія і комп'ютер: інформаційні технології в археологічних дослідженнях. Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка: історичні науки. Кам'янець-Подільський, 2024. Т. 43. С.188–203.
3. Баженов О.Л. Розробка та застосування сучасних методів дослідження археологічних об'єктів. Актуальні питання у сучасній науці. 2023. №12(18). С. 1079-1090.
4. Баженов О. Археологічні дослідження у соціогуманітарному просторі Кам'янця-Подільського. Вісник науки та освіти / Серія історична. 2024. №2 (20). С.1362-1378.
5. Баженов О. Матеріальна культура первісних людей: від кам'яного віку до розвитку металургії. Вісник науки та освіти / Серія історична. 2024. №4 (22). С.1728-1745.
6. Чмихов М. О., Кравченко Н. М., Черняков І. Т. Археологія та стародавня історія України : курс лекцій : навч. посіб. Київ: Либідь, 1992. 375 с.

15. Інформаційні ресурси

1. Сайт Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського URL:

http://www.nbuv.gov.ua/
2. Сайт Національної Парламентської бібліотеки України URL: http://www.nplu.kiev.ua/
3. Сайт Інституту історії України НАН України. URL: http://history.org.ua/uk
4. Сайт Інституту археології НАН України. URL: https://iananu.org.ua/pro-institut
5. Соціальна мережа для співпраці вчених Academia.edu. URL: https://www.academia.edu/
6. Пошукова система вільного доступу Google academia. URL: https://scholar.google.com.ua/